

“

De zelfrijdende auto pakt iets van ons af”

Autorijden gaat de komende jaren enorm veranderen, stelt verkeerspsycholoog Gerard Tertoolen. Over niet al te lange tijd kan de auto óns rijden, en zijn files en ongelukken verleden tijd. We zijn sneller op ons werk, en kunnen onze tijd efficiënter besteden. Maar willen we dat eigenlijk wel?

De grootste gamechanger van mobiliteit is momenteel ITS: Intelligent Transport Systems. Dit is de technologie die auto's met andere auto's laat communiceren, maar ook met de weg en verkeerslichten. Op termijn kan deze technologie in principe leiden tot volledig zelfrijdende auto's. Tertoolen: 'Mensen vinden de zelfrijdende auto prachtig. Ze zijn gefascineerd door de techniek. De koning, de minister-president en de buurman; iedereen wil de nieuwe technologie aaien.'

Tegelijkertijd voelen we innerlijk verzet, aldus Tertoolen. De zelfrijdende auto pakt iets van ons af. Want naast status en gemak biedt de auto ons ook de ideale psychologische uitlaatklep voor onze meer primitieve driften. Anonimiteit, macht en territoriumdrift komen samen in de auto. Autorijden biedt mensen de nodige ontspanning en ontlading, en controle over de machine wordt als prettig ervaren. Daarmee heeft de auto een belangrijke kanaliserende werking voor het individu. 'Daar moet je niet aan tornen. Doe je dat wel, wees je dan in ieder geval bewust van de gevolgen: mensen gaan op zoek naar andere uitlaatkleppen.'

ELEKTRISCHE AUTO ALS OPLOSSING VOOR IEDEREEN

Hiermee keert de verkeerspsycholoog zich niet tegen de ontwikkeling van zelfrijdende auto's, maar wel tegen de manier waarop deze aan de man worden gebracht. In discussies over mobiliteit gaat het meestal over infrastructuur, techniek en organisatiekunde. Tertoolen: 'Believers bij overheid en bedrijfsleven vertellen dat je sneller op je werk bent met de zelfrijdende auto en dat je alvast kunt beginnen met werken; lekker efficiënt. Op zichzelf is dat waar, maar zitten mensen wel te wachten op dit soort tijdsbesparing? Ze gebruiken het woon-werkverkeer om hun hoofd leeg te maken. De "Breverwet" toont aan dat onze reistijd over de jaren heen constant is, ook al veranderen de omstandigheden. Reizen vervult een behoefte. Of de zelfrijdende auto deze voor fervente automobilisten invult, is maar zeer de vraag.' De elektrische auto is wat dat betreft gemakkelijker te pluggen. Als automobilist bespaar je benzinekosten en het is goed voor het milieu. Elk ritje kan dat gevoel versterken. Bovendien neemt de actieradius snel toe en groeide de laadpaalinfrastructuur. Toch hebben we nog een behoorlijke weg te gaan om de overheidsdoelstelling te halen van 1 miljoen elektrische auto's in 2025, en 200.000 in 2020. Daarvoor moet het aantal elektrische auto's de komende 5 jaar al verdrievoudigen. Volgens Tertoolen is de trage aanloop vooral te wijten aan de lancering. 'De elektrische auto is gepresenteerd als de ideale oplossing voor iedereen. Dat is gewoon niet zo. Je kunt beter inspelen op kleine groepen voor wie het echt nu al een interessante oplossing is, en vanuit daar de rest van de wereld veroveren.'

“De koning, de minister-president en de buurman: iedereen wil de nieuwe technologie aaien”

HIPPE ZELFRIJDENDE AUTO'S

Om de zelfrijdende auto 'tussen de oren' te krijgen, is meer nodig. Hier moet het gevoel van verlies gecompenseerd worden. Tertoolen: 'De beste strategie is om in te zetten op groepsdruk, want daar zijn mensen erg gevoelig voor. Als zelfrijdende auto's hip zijn en veel mensen in je omgeving doen mee, ben je eerder geneigd over te stappen. Dus ook hier geldt: begin met kleine groepen en verover daarna de wereld. Onderschat overigens niet de rol van verzekeraars. Als zij de premie 10 keer hoger maken als je zelf het stuur in handen hebt, brengt dat de ontwikkeling in stroomversnelling.' De overgangsfase naar de zelfrijdende auto is en blijft complex, stelt Tertoolen. 'Neem alleen al de boodschap: 'deze auto doet het zelf, maar af en toe niet en dan moet u ingrijpen'. Dat is onverkoopbaar. De techniek gaat sneller dan de mens. Toch raad ik aan niet te veel op dat volledig autonoom rijdende eindbeeld te focussen. Dat komt er misschien helemaal niet. De wereld van nu en morgen is interessant genoeg. Verschillende gradaties van intelligente mobiliteit komen razendsnel op ons af. Laten we daar vooral ons voordeel mee doen.'

